
ŚW. JAN PAWEŁ II

JAKO BISKUP

KRAKOWSKI

ŚW. JAN PAWEŁ II JAKO BISKUP KRAKOWSKI

Wybrane zagadnienia

HISTORIA
HEREDITAS
ECCLESIA

TOM 6

SERIA POD REDAKCJĄ

KS. DR. HAB. ANDRZEJA BRUŹDZIŃSKIEGO, PROF. UPJP II
I DR. HAB. TOMASZA GRAFFA

MIĘDZYKONTOWY KOMITET REDAKCYJNY:

KS. PROF. DR HAB. JACEK URBAN – PRZEWODNICZĄCY, POLSKA
MGR. PŘEMYSL BAR, PH.D., CZECHY
JUDR. MGR. GABRIEL LUKÁČ, SŁOWACJA
PROF. DR HAB. ZDZISŁAW NOGA, POLSKA
PROF. PHDR. JIŘÍ TRÁVNÍČEK, CZECHY
KS. DR HAB. ROBERT TYRAŁA, PROF. UPJPII, POLSKA
KS. PROF. DR HAB. ANDRZEJ WITKO, POLSKA

KS. JACEK URBAN

ŚW. JAN PAWEŁ II JAKO BISKUP KRAKOWSKI

Wybrane zagadnienia

Kraków

© Copyright by Jacek Urban , 2020

Recenzja
dr hab. Tomasz Graff, UPJP II

Redaktor prowadząca
Klaudia Król

Redakcja
Hanna Antos

Projekt okładki
Paweł Sepielak

Na okładce
Św. Jan Paweł II, AKMKr, sygn. S. II 302

Publikacja dofinansowana z dotacji na utrzymanie potencjału badawczego
Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie przyznanej
przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w roku 2020

ISBN 978-83-8138-207-6 (druk)
ISBN 978-83-8138-248-9 (online, pdf)
<https://doi.org/10.12797/9788381382489>

WYDAWNICTWO KSIĘGARNIA AKADEMICKA

ul. św. Anny 6, 31-008 Kraków
tel./faks: 12 431-27-43, 12 421-13-87
e-mail: akademicka@akademicka.pl
Księgarnia internetowa: <https://akademicka.pl>

Spis treści

- 9 Wstęp
- 11 Wawelskie źródła duchowości Jana Pawła II
- 25 Konsekracja biskupia ks. prof. Karola Wojtyły (1958)
- 43 Karol Wojtyła, *Problem „Tygodnika Powszechnego”* (1962)
- 71 Biskup Karol Wojtyła i Sobór Watykański II (1962-1965) na podstawie materiałów znajdujących się w archiwum kapitulnym na Wawelu
- 95 Ingres arcybiskupa metropolity krakowskiego Karola Wojtyły do katedry na Wawelu (8 marca 1964)
- 109 Korespondencja ks. abp. Karola Wojtyły z ks. kard. Stefanem Wyszyńskim prymasem Polski w latach 1958-1968 w zbiorach Archiwum Kurii Metropolitalnej w Krakowie
- 139 „Spadek po Jadwidze”. Troska kardynała Karola Wojtyły o Papieski Wydział Teologiczny w Krakowie w świetle jego przemówienia z 10 grudnia 1973 roku
- 155 Kardynał Karol Wojtyła i klerycy-żołnierze
- 169 Kardynał Karol Wojtyła a krakowscy franciszkanie
- 195 Cześć kardynała Karola Wojtyły – św. Jana Pawła II dla św. królowej Jadwigi
- 221 Krakowskie Muzeum kardynała Karola Wojtyły (archidiecezjalne) i Muzeum Jana Pawła II na Wawelu (katedralne)
- 245 *Wojtyłana* w zasobie Archiwum Krakowskiej Kapituły Katedralnej na Wawelu

Spis treści

- 263 „Do Grobu św. Stanisława” (1979)
- 283 Zakończenie
- 287 Słowo od ks. prof. dr. hab. Wojciecha Zyzaka, rektora UPJP II
- 289 Bibliografia
- 297 Spis ilustracji
- 301 St. John Paul II as the Bishop of Krakow. Selected Issues
- 305 Indeks osobowy

Rodzicom św. Jana Pawła II
w 100-lecie urodzin Syna

Wstęp

 1990 r. w Krakowie ukazała się książka pt. *Karol Wojtyła jako biskup krakowski*¹. Znalazło się w niej 10 tekstów odnoszących się do działalności kard. Karola Wojtyły w archidiecezji krakowskiej oraz 6 tekstów wykraczających poza teren archidiecezji. Autorami byli w zdecydowanej większości pracownicy naukowcy Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie. W zbiorze zajęto się instytucjami (seminarium duchowne, kapituła metropolitalna i katedra na Wawelu), wydarzeniami (krakowskie Milenium), podjęto tematy podstawowe dla działalności pasterskiej (życie liturgiczne, katecheza, rodzina, działalność charytatywna, listy pasterskie)².

Tom został oznaczony numerem 1, a więc zapowiadał, że będą następne. Tak jednak się nie stało i przywołana książka pozostaje, jak dotąd, pierwszą i jedyną w serii. Wobec jubileuszu 100-lecia urodzin św. Jana Pawła II trudno było nie podjąć kwestii będących naturalną kontynuacją

¹ *Karol Wojtyła jako biskup krakowski*, t. 1, red. T. Pieronek, R. M. Zawadzki, Kraków 1988. Wyd. św. Stanisława BM Archidiecezji Krakowskiej. Wydanie I. Nakład 5000. Książka nosi datę 1988, ale wprowadzający tekst ks. kard. F. Macharskiego datowany jest na 6 I 1989 r., a w stopce książki znajduje się informacja, że druk ukończono w maju 1990 r.

² Teksty bezpośrednio odnoszące się do archidiecezji krakowskiej to: *Problematyka listów pasterskich kard. Karola Wojtyły* (bp J. Szkodoń), *Seminarium duchowne w posłudze biskupiej kard. Karola Wojtyły* (bp K. Nycz), *Kościół krakowski w służbie rodziny w latach pasterzowania Karola Wojtyły* (ks. W. Gasidło), *Katedra wawelska za czasów pasterzowania abp. Karola Wojtyły* (ks. M. Jagosz), *Katecheza jako przedmiot duszpasterskiej troski kard. Karola Wojtyły* (ks. M. Jakubiec), *Ważniejsze aspekty kultu maryjnego w duszpasterskiej działalności kardynała Wojtyły* (o. M. Kanior), *Protektorat kard. K. Wojtyły nad rozwojem życia liturgicznego w archidiecezji krakowskiej* (ks. S. Koperek), *Krakowskie Milenium* (ks. J. Kracik), *Krakowska kapituła katedralna w latach 1958-1978* (ks. J. Urban), *Mysł i dzieło charytatywne Karola Wojtyły w latach 1945-1978* (ks. J. Wal).

tematu tamtej książki, a więc wielorakiej aktywności kard. Wojtyły w diecezji krakowskiej, która, jak sam niejednokrotnie mówił, przygotowała go do posługi Piotrowej. Podejmując temat, zdaję sobie sprawę, że mówimy o świętym, kanonizowanym w 2014 r. Nie przesądzając o ewentualnych kolejnych tomach w zapoczątkowanej serii, zdecydowałem się na tytuł *Św. Jan Paweł II jako biskup krakowski*.

Od kilkunastu lat podejmuję tematy związane z osobą ks. kard. Karola Wojtyły – św. Jana Pawła II. Są to m.in. próba krótkiej biografii Jana Pawła II napisana na wieść o jego odejściu do Domu Ojca (2005), książka *Karola Wojtyły – Jana Pawła II katedra na Wawelu* (Kraków 2008) i kilkanaście artykułów. Tu prezentuję teksty w większości już publikowane, ale też nowe.

Proponuję kilkanaście tematów, które nie zostały podjęte w tomie *Karol Wojtyła jako biskup krakowski*. Nie ukrywam zamiaru oddawania głosu bohaterowi tej książki. Zamieszczam tekst źródłowy bp. Karola Wojtyły na temat „Tygodnika Powszechnego” (1962), kolejny na temat recepcji Soboru Watykańskiego II (1969) oraz obszernie fragmenty jego przemówienia do Rady Papieskiego Wydziału Teologicznego w Krakowie, będącego w pewnym sensie tekstem programowym (1973). Moim zdaniem są one ważne, a zarazem charakterystyczne dla kard. K. Wojtyły – św. Jana Pawła II papieża.

Bardzo dziękuję za pomoc tym, którzy przyczynili się do powstania tej książki, przede wszystkim współpracownikom z Archiwum Kurii Metropolitalnej w Krakowie, z Archiwum Krakowskiej Kapituły Katedralnej oraz z zespołu wydawnictwa Księgarnia Akademicka.

ks. Jacek Urban

St. John Paul II as the Bishop of Krakow

Selected Issues

In the evening of October 16, 1978, in the central loggia of St. Peter's Basilica in the Vatican, Cardinal Pericle Felici announced the election of a new pope. It was Cardinal Karol Wojtyła, Metropolitan Archbishop of Kraków, who was chosen. Half an hour later, the new pope John Paul II appeared in the same loggia and improvised a speech to those gathered in St. Peter's. He began with the following words:

"We are still all very saddened by the death of the very dear Pope John Paul I. And now the most eminent cardinals have called a new bishop of Rome. They called him from a far-away country... far, but always near in the communion of faith and the Christian tradition."

One of the films about the milieu from of the new pope is entitled *From a far-away country*. It was a period of great interest in Poland, the homeland of John Paul II. This interest accompanied the pontificate of John Paul II, reaching highest intensity when he visited Poland, his homeland, during his subsequent pilgrimages. His books were also translated, first of all *Love and responsibility* or *The Acting Person*. It was realized that the key to learning the words, acts, gestures and the attitude of the new pope was to learn about the environment where he originated, and thus Poland, and Kraków. The Archdiocese of Krakow is a special place to get to know the one who was its shepherd.

In 1988, on the 10th anniversary of the pontificate of John Paul II, the book *Karol Wojtyła as Bishop of Kraków* was published. The book consists of essays by academics from the Pontifical Academy of Theology in Krakow, collaborators and students of Cardinal Wojtyła. They raised several topics

from the times when Cardinal Wojtyła held his office, i.e. between 1964-1978. They include subjects such as the role of seminary in the episcopal ministry of Cardinal Wojtyła, catechesis as the subject of his pastoral care, reflection and charity work of Karol Wojtyła, his protectorate over the development of liturgical life, the topic of Marian cult, his attitude to religious musical culture or the issues from pastoral letters of the Cardinal.

2020 marks the 100th anniversary of the birth of St. John Paul II. The author of the presented volume, referring to the aforementioned work, decided to publish a volume of several more texts. Its first part presents them in a chronological order. First, the sources of Karol Wojtyła's spirituality are described, with particular reference to the Wawel Cathedral, where it grew in the last years preceding the outbreak of World War II and during its time. Then, Rev. prof. Karol Wojtyła's ordination as bishop, his involvement in the Second Vatican Council and his ingress as the Archbishop of Kraków. The second group of texts deals with the topic of his relationship as the bishop of Kraków with several important milieus: (1) with the community of journalists of 'Tygodnik Powszechny' founded by Cardinal Adam S. Sapieha, against the background of communist reality, (2) to the environment of the Pontifical Faculty of Theology in Krakow and his concern for theology in the Church in Poland, to his close relations (3) with the Primate of Poland, Rev. Cardinal. Stefan Wyszyński, (4) to numerous religious congregations of the city of Krakow, or (5) to clerics forced by the authorities to perform military service, subjected to strong indoctrination in special military units. In the last part draws attention to the collections which preserve the legacy of Cardinal Karol Wojtyła. These are primarily the Archives of the Metropolitan Curia in Krakow, the Chapter Archive at Wawel and the Museum of the Archdiocese of Krakow located near Wawel in the place of residence of Bishop Wojtyła, from which, as a cardinal, he moved to the House of Archbishops of Krakow at Franciszkańska 3.

The conclusion presents two important activities of Krakow bishops, the successors of Rev. Cardinal. Wojtyła. The first is the initiative of Rev. Cardinal. Stanisław Dziwisz to publish the critical edition of Karol Wojtyła's literary works (the first volume has already appeared, the second will be published soon, the third is in preparation). The second is the initiative of Archbishop Marek Jędraszewski to publish the philosophical and theological works of Cardinal Karol Wojtyła. This year, the first volume of the inventory catalogue of the Wojtyła Archive will appear, and it will then be translated into English. This year, the first volumes of both series will be published. Within 5 years, some volumes of philosophical works

and several volumes of theological works of Karol Wojtyła are scheduled to be published. Both initiatives are accompanied by the same notion to show and popularise the reflection and work of Cardinal Karol Wojtyła, as a prerequisite for becoming acquainted with the thought and work of the pontificate of St. John Paul II.

Key words: Cardinal Karol Wojtyła, St. John Paul II, bishop of Krakow

Wypada mi opuścić Kraków w przededniu przygotowań do wielkiego jubileuszu świętego Stanisława. Może Pan Bóg pozwoli, że będę mógł wziąć w nim udział. Ufam, że cały wysiłek siedmioletniego świętego Stanisława, który podjęliśmy wspólnie od roku 1972, dojrzeje i wyrazi się poprzez decyzje Synodu pastoralnego, a także poprzez wszystko, co zmierza do odnowy Kościoła Krakowskiego w duchu Vaticanum II. Niech Wam wszystkim Bóg błogosławi w tej pracy!

(z listu papieża Jana Pawła II
do Archidiecezji Krakowskiej z 24 X 1978 r.)

Uniwersytet Papieski
Jana Pawła II
w Krakowie

<https://akademicka.pl>

